

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

**Факультет фізичного виховання і спорту
Кафедра спортивно-педагогічних дисциплін**

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОСНОВИ МЕТОДИКИ ЗАНЯТЬ ЛЕГКОЮ АТЛЕТИКОЮ
РІЗНИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ**

Освітня програма   Фізична культура і спорт
другого (магістерського) рівня
Спеціальність 017 Фізична культура і спорт
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні
кафедри спортивно-педагогічних дисциплін
Протокол № 1 від “__” серпня 2021 р.

м. Івано-Франківськ – 2021

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Основи методики занять легкою атлетикою різних груп населення
Освітня програма	Фізична культура і спорт
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	017 Фізична культура і спорт
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Освітній рівень	магістр
Статус дисципліни	вибіркова
Курс / семестр	1/2
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 20 год. Практичні заняття – 40 год. Самостійна робота – 120 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	www.d-learn.pnu.edu.ua

2. Опис дисципліни

Мета та цілі дисципліни
Метою є забезпечити необхідну теоретичну і практичну підготовку студентів до проведення оздоровчої роботи з різними віковими групами населення - навчити майбутнього спеціаліста використовувати заняття легкою атлетикою для оздоровлення населення різних вікових груп та рівня фізичного стану; - сформувати у студентів чітку уяву про організацію та методику проведення профілактично-оздоровчих, рекреаційно-оздоровчих занять та кондиційного тренування з різними віковими групами та їх рівнем фізичного стану
Компетентності
<p>Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері фізичної культури і спорту.</p> <p>Загальні компетентності: ЗК1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо ЗК6. Здатність розробляти проекти та управляти ними.</p> <p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності: ФК-2. Здатність застосовувати сучасні методи й освітні технології навчання у фізичному вихованні. ФК-5. Здатність до володіння педагогічними, медико-біологічними, інформаційними технологіями для формування здорового способу життя, розвитку рухових умінь і навичок, розвитку фізичних (рухових) якостей у представників різних груп населення і самостійної розробки методик і технологій для інтегрального гармонійного розвитку людини. ФК-8. Здатність вести документацію, що забезпечує процес навчання з фізичної культури в закладах загальної середньої освіти.</p>
Програмні результати навчання
11.Застосовувати для пояснення практичних ситуацій та вирішення конкретних практичних завдань у сфері фізичної культури і спорту сучасний

понятійний апарат, наукові концепції теорії та технології.

12. Знання методів діагностики моніторингу стану здоров'я спортсменів і осіб, що займаються фізичною культурою.

3. Структура дисципліни

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Тема 1. Легка атлетика в системі оздоровчої фізичної культури.	Знати загальну характеристику оздоровчої фізичної культури. Знати основи оздоровчої фізичної культури. Теоретико-методичні основи оздоровчої фізичної культури. Розуміти оздоровчий вплив фізичної культури на організм. Поняття про здоровий спосіб життя. Знати місце і значення легкої атлетики в системі оздоровчих заходів.	1. Розкрити зміст понять, мету та завдання навчальної дисципліни «Основи методики занять легкою атлетикою різних груп населення» 2. Пройти тестові завдання.
2.	Тема 2. Засоби та методи занять у легкій атлетиці.	Знати визначення основ техніки спортивної вправи. Показники якості техніки спортивних вправ; ефективність, економність і простота рухів легкоатлета. Розуміти значення техніки для підвищення спортивного результату.	1. Охарактеризувати значення техніки для підвищення спортивного результату. 2. Підготувати доповіді із запропонованих тем. 3. Пройти тестові завдання.
3.	Тема 3. Біологічні основи оздоровчої фізичної культури.	Знати соціально-біологічні основи фізичної культури. Знати основні поняття. Профілактика захворювань засобами фізичної культури. Організм людини як біосистема. Кровоносна система. Нервова система. Ендокринна система. Функції дихання.	1. Розкрити соціально-біологічні основи фізичної культури 2. Підготувати доповіді із запропонованих тем. 3. Пройти тестові завдання.
4.	Тема 4. Особливості розвитку людини.	Знати анатомо-фізіологічні і психологічні особливості дітей шкільного віку. Анатомо-фізіологічні особливості періоду дорослості. Особливості фізичного розвитку в літньому віці.	1. Охарактеризувати особливості фізичного розвитку в літньому віці. 2. Підготувати доповіді із запропонованих тем. 3. Пройти тестові завдання.
5.	Тема 5. Особливості	Знати особливості анатомо-	1. Підготувати

	проведення навчально-тренувальних занять легкою атлетикою з різними віковими групами.	фізіологічного розвитку школярів. Організація та проведення занять легкою атлетикою з дітьми, підлітками та юнаками. Програма «Дитяча атлетика IAAF». Використання легкоатлетичних засобів з особами зрілого віку. Особливості проведення занять легкою атлетикою з людьми похилого віку. Особливості проведення занять легкою атлетикою з жінками.	доповіді із запропонованих тем. 2.Пройти тестові завдання. 3.Розкрити сенситивні періоди розвитку рухових якостей школярів.
6.	Тема 6. Методичні підходи, що застосовуються у заняттях бігом з різними верствами населення.	Розуміти сучасні системи оздоровчої ходьби. Знати системи оздоровчого бігу. Оздоровча ходьба і біг з дошкільнятами і школярами. Оздоровча ходьба і біг з жінками і чоловіками середнього віку. Оздоровча ходьба і біг зі студентами і учнями робочих спеціальностей. Оздоровча ходьба і біг для осіб з різними нозологіями. Оздоровча ходьба для осіб старшого і похилого віку. Спортивно-оздоровчий біг. Методики самоконтролю. Тестування в підготовці бігунів.	1.Охарактеризувати оздоровчу ходьбу і біг для осіб з різними нозологіями 2.Підготувати доповіді із запропонованих тем. 3.Пройти тестові завдання.
7.	Тема 7. Методики оздоровчої ходьби і бігу.	Знати різні методики занять оздоровчим бігом і ходьбою: А.Л.Лідьярда. Методика бігу по Г.Пірі. Програма бігу К.Купера. Програма бігу по Є.Мільнеру. Програма бігу А.Астранда і К.Родала. Програма бігу Р.Гіббса. Програма бігу А.Волленберга. Програма бігу В. Баурмана і В.Гарріса. Програма бігу С.Розенцвейга. Програма бігу Р.Е.Мотилянської і Л.А.Єрусалимського. Програма бігу Ю.Н.Фурмана. Програма бігу Ф.П.Суслова. Програма бігу Л.Я.Дорфмана. Програма бігу А.І.Полуніна.	1.Охарактеризувати методику занять оздоровчим бігом і ходьбою: програма бігу А.Волленберга. Програма бігу В. Баурмана і В.Гарріса. Програма бігу С.Розенцвейга. Програма бігу Р.Е.Мотилянської. 2.Підготувати доповіді із запропонованих тем. 3.Пройти тестові завдання.
8	Тема 8. Види і нормативно-правові	Знати особливості планування бігових навантажень.	1.Підготувати доповіді із

	документи щодо діяльності фізкультурно-оздоровчих об'єднань.	Характеристика тренувальних навантажень бігунів-аматорів. Засоби та методи тренування бігунів-аматорів. Методики оздоровчої ходьби. Методики оздоровчого бігу.	запропонованих тем . 2.Пройти тестові завдання.
9	Тема 9. Сучасні фізкультурно-оздоровчі технології з використанням вправ циклічного характеру.	Розуміти систему тренування з високою інтенсивністю з використанням вправ циклічного характеру. Знати безпеку при заняттях бігунів-аматорів. Контроль в тренуванні бігунів-аматорів. Матеріально-технічне забезпечення занять бігунів аматорів.	1.Підготувати доповіді із запропонованих тем . 2.Пройти тестові завдання.
10	Тема 10. Лікарський контроль і самоконтроль в оздоровчому тренуванні.	Знати основи лікарського контролю в оздоровчому тренуванні. Самоконтроль – як суб'єктивний та об'єктивний показники фізичного та психічного стану тих, що займаються.	1.Підготувати доповіді із запропонованих тем . 2.Пройти тестові завдання.

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Практичне заняття/семінарське/лабораторне	40
Самостійна робота	5
Знання термінів	5
Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Заняття									ЗТ	СР	Разом
	1,2	3,4	5,6	7,8	9,10	11,12	13,14,15	16,17	18,19,20			
Семинарські/ Практичні/	5	5	5		5	5	5	5	5			40
Самостійна робота											5	5
Знання термінів										5		5
Екзамен												50
Всього												100

- Оцінювання відповідей студентів на практичних і семінарських заняттях відбувається за 100 бальною шкалою.
- По завершенні теоретичного навчання середнє арифметичне усіх отриманих оцінок у 100-бальній шкалі множиться на ваговий коефіцієнт 0,4, відповідно – максимальний бал за усі отриманні заняття у підсумку може скласти 40 балів.
- Оцінювання за екзамен відбувається у 100-бальній шкалі, отримана оцінка сходиться на ваговий коефіцієнт 0,5.
- Підсумкова оцінка за вивчення дисципліни складається із математичної суми балів за роботу на парах (максимально – 40 балів), отриманих балів за самостійну роботу (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,05, відповідно максимальний бал за самостійну роботу може скласти 5 балів), оцінки за знання термінології (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,05, відповідно максимальний бал може скласти 5 балів) і оцінки, отриманої за екзамен (максимальний бал – 50 балів), що в сумі максимально може скласти 100 балів.
- При виставленні балів за модульний контроль оцінюються: рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових модулів, самостійне опрацювання тем, проведення розрахунків, написання рефератів, опрацювання завдань робочих зошитів, підготовка конспектів навчальних чи наукових текстів, тощо.
- Якщо студент не складав змістовий модуль з поважних причин, які підтверджені документально, то він має право на його складання з дозволу зав. кафедри (за заявою).
- Оцінка за іспит формується із суми відповідей студентів на 3 основні запитання та 2 додаткові (по 10 балів за кожне запитання), або, за вимогою – на основі результатів тестування (максимальна оцінка за тести – 50 балів)

Критерії оцінювання за 100-бальною шкалою:

- 90-100 балів – Студент вільно володіє навчальним матеріалом; висловлює свої думки; творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань; комунікативні уміння та навички сформовані на високому рівні; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання і оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань.
- 70-89 балів – Студент вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні граматичні помилки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні

теоретичних знань на практиці; за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдань.

- *50-69 балів* – Студент володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно; на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків; знайомий з основними поняттями навчального матеріалу; комунікативні уміння та навички сформовані частково; під час відповіді допускаються суттєві граматичні помилки; має елементарні нестійкі навички виконання завдань; планує та виконує частину завдань за допомогою викладача.
- *Менше 50 балів* – У студента не сформовані комунікативні уміння та навички; студент допускає велику кількість граматичних помилок, що ускладнює розуміння; студент не володіє навчальним матеріалом; виконує лише елементарні завдання, потребує постійної допомоги викладача.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа (відеофайли, рисунки, схеми),
Література:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Баранов В.М. Заняття в групах здоров'я. – К. : Здоров'я, 1983. – 120 с. 2. Бег для всех: Сборник / Сост. А.К. Шедченко. – М. : Физкультура и спорт, 1984. – 112 с. 3. Гайс И.А. Оздоровительная ходьба. – Москва: «Советский спорт», 1990. – 48 с. 4. Гридасова Е. Я. Использование физических упражнений с целью оздоровления. Методические материалы. — М.: ФиС, 2010. 5. Гилмор Г. Бег ради жизни / Г. Гилмор. – М.: — КСП І, 1995. -С. 3-116. 6. Донской Д. Д. Методические рекомендации по технике оздоровительной ходьбы и оздоровительного бега. — М.: ФиС, 1983. 7. Душанин С.А., Пирогова О.Я., Иващенко Л.Я., Оздоровчий біг. – К. : Здоров'я, 1982. – 128 с. 8. Душанин С. А., Иващенко Л. Я., Пирогова Е. А. Тренировочные программы для здоров'я. — Киев: Здоров'я, 1985. 9. Иващенко Л.Я., Благий А.Л., Усачев Ю.А. Программирование занятий оздоровительным фитнесом». - Киев: «Здоров'я», 2007. 10. Иващенко Л.Я., Страпко Н.І. Самостійні заняття фізичними вправами. - Київ: «Здоров'я», 1988 р. – 160 с. 11. Козырева О. В. Оздоровительная физическая культура в пожилом возрасте. Методическая разработка. — М.: «ФиС», 2010. 12. Купер К. Аэробика для хорошего самочувствия. – М.: «ФиС», 1987. –190 с. 13. Ланда Б.Х. Методика комплексной оценки физического развития и физической подготовленности: Учебное пособие. – М. : Советский спорт, 2004. – 192 с. 14. Лаптев А.П. Бег и здоров'я // Знание, сер. Физкультура и спорт». – М. : № 8, 1984. – 64 с. 15. Методика обучения легкоатлетическим упражнениям: Учебное пособие для институтов физической культуры и факультетов физического воспитания вузов / под.общ.Ред. М.П.Кривоносова, Т.П. Юшкевича. – Мн. : вицая школа. – 312 с 	

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра спортивно-педагогічних дисциплін м.Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57 каб. 301 тел. (0342) 59-60-20 https://kspd.pnu.edu.ua/ e-mail: spd@pnu.edu.ua
Викладач	П'ятничук Дмитро Васильович Кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент
Контактна інформація викладача	dmytro.piatnychuk@pnu.edu.ua

<p>Академічна доброчесність</p>	<p>Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» ➤ Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ➤ Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ➤ Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”. ➤ Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”. ➤ Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”. <p>Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/</p>
<p>Пропуски занять (відпрацювання)</p>	<p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується у відповідності до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019)» (див. стор. 4.).</p> <p>Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
<p>Виконання завдання пізніше встановленого терміну</p>	<p>У разі виконання завдання студентом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, регламентується у відповідності до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) »</p> <p>– стор. 4-5.</p> <p>Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
<p>Невідповідна поведінка під час заняття</p>	<p>Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» – ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
<p>Додаткові бали</p>	<p>Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем. Перелік</p>

	<p>індивідуальних завдань міститься у навчальній програмі до курсу. Також за рішенням кафедри професійної освіти та інноваційних технологій студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника » (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) – стор. 3.</p>
Неформальна освіта	<p>Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019) – https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/po_lozhenja/</p>

Викладач

П'ятничук Дмитро Васильович